

Sárospataki

Iskusági Közlöny

.....

Főszerkesztő:

Társzerkesztők:

Felelős szerkesztő:

Benke Kálmán

Béký Zoltán, Karászl Dezső, Harsányi László

Horkay László

.....

TARTALOM: A Jézus karácsonya. —
Bartalos István: Határban. (Vers.) —
Csathó József: Benyomásaim a bécsi
tanulmányúton. (Folyt. és vége.) —
Képes Géza: El kell mennem. (Vers.) —
Erdélyi László: Akik itt maradtak. —
Mauks László: Búcsú! . . . (Vers.) —
H. Bathó János: Rózsanyílás idején volt...
(Dal.) — Császár József: Sajó-Besenyő.
(Vers.) — Darányi Lajos: Noémy álma. —
Képes Géza: A lomb halála. (Vers.) —
Irodalom. — Egyleti élet. — Hírek. —
Szerkesztői üzenetek. — Hirdetések.

.....
Megjelenik július és
augusztus kivételé-
vel havonta egyszer.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sárospatak. — Kollégium.

Előfizetés:
Egész évre ... 4 pengő
Félévre ... 2 pengő

XLII. évfolyam.

December hó.

1926.

Sárospataki

Jézusági Közlöny

XLII. évfolyam.

December hó.

1926.

Főszerkesztő:

Benke Kálmán

Társzerkesztők:

Béky Zoltán, Karászi Dezső, Harsányi László

Felelős szerkesztő:

Horkay László

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában! Ámen.

A Jézus karácsonya.

A politikai adventi napok várakozása betelt. A választás minden izgató szenzációjával városunkban csak a múlté. Néhány napig autók túlkölése tette hangosabbá az uccát, emberek siettek egyengetni jelöltjük útját. Majd jött a nagy nap. Érdeklődő figyelem ült az arcokra. Egy napig mindenki a politikának élt. A nagyobb konviktusi kenyérért harcoló kis mendurtól a nagyobb bérért harcoló főkortesig ez foglalta le az embereket: ki áll jobban? Két ember ezzel találkozott össze s ebben bizonyosodott meg. Egy-két napig még gondoltak rá az emberek, aztán napirendre tértek felette. Nyomán fülünkbe cseng a biblia szava: *A világ elmúlik és annak kívánsága is.* (I. Ján. 2:16.)

Az egyházi életben is adventi napokat élünk. Nem olyan hangosak ugyan, vannak, akik tudomást sem vesznek róla. De ezek után is eljön a nagy nap.

A gyermekek nagyon várják. A Jézuska hozza a karácsonyfát. Sok gyertya ég rajta; csillagszórók szikráznak; alatta pompás, de legalább is kedves, ajándékok mosolyognak az arcokkal együtt. Lelküket az tölti be előzőleg: Mit hoz a Jézuska? Egy darabig a beteljesülésnél örülnek mindennek, ezután ők is napirendre térnek felette. Elmúlik

a karácsony minden örömeivel s arra még korán volna az idő, hogy a másik karácsonynak örvendezzenek.

S úgy tetszik, hogy ezen a ponton nagyon hívek az emberek Jézus kívánságához: *Ha olyanok nem lesztek, mint a kis gyermekek, semmikepen nem mentek be a mennyeknek országába* (Máté 18: 3) s itt ragaszkodnak aggodalmasan ahhoz. Élik az adventi napokat, melyeknek végeztével el kell jönnie a szeretet ünnepének. De számukra is csak a gyermekek Jézuskája jön el, egy darabig örülnek neki, örülnek a karácsony ünnepének s azután napirendre térnek felette, marad minden a régi.

Holott az adventi napoknak s a karácsonynak mást, maradandót kellene jelenteniök. A Jézus eljövételének nem volna szabad a karácsonyfára, karácsonyi ünnepi örömökre, szóval tűnő jelentőségűre zsugorodnia az emberek életében. Az Ur jövételének maradandóan reálisnak kell lennie az emberek között.

Ő mindenki számára olyan mértékben jön el, amily mértékben kiki magáévá tudja tenni azt az indulatot, amelyik Őbenne lakozott *A karácsony hát értékgyarapodás!* Az emberi életnek közeledése a jézusi élethez. S akinek élete ezt a közeledést nem mutatja, annak számára a karácsony mindig csak a jézuskás ünnep marad, melynek kívánsága elmulik. Legyen a karácsony a Jézus ünnepe, amelyik emberi életet közelít Ő hozzá s emberi életet gyarapít az Ő erejéből!

~~~~~

Határban.

— Bartalos István hátrahagyott verseiből. —

Körülöttem zöldül a mező
Én ott ülök egy kis határkövön
És nézem az aranynapsugárt,
Mint széttörik egy kis parányi rögön.

Lelkem sugárzó, fényes napsugár:
Idealizmus éltető erőm,
Te ne törj össze, maradj meg egésznek,
Adj enyhülést a fájó szívverésnek,
Minden időben adj nekem erőt.

Benyomásaim a bécsi tanulmányúton.

(Folyt. és vége.)

A *harmadik nap* reggel a császári sirbolthoz indultunk s közben még az Augustinus templom tömjénszagos hatalmas főhajóját is megnéztük. A nagy, falakat beborító kepek közül különösen egy ragadja meg a figyelmet: Szt. Viktória szenvedése. Összekorbácsoltan számtalan sebhellyel, melyekből csorog a vér, szenvedő arcával áll ott Szt. Viktória, glória fénytől övezve.

Az Augustinus templom után a királyok híres templomának, a kapucinus templomnak bejárata előtt álltunk meg. Ott álltunk ama híres bejárat előtt, hová, mint földi, bűnös halandók, örök nyugalomra léptek be a császárok s királyok. Itt teszik fel a három kérdést a bezárt ajtók mögül az egyszerű kapucinus barátok a pompás temetési menethez, mikor az a koporsóval odaérkezik. Egész ceremóniaszerű az. Az egyik barát kiszól a zörgetésre a nyíláson: „Ki az?” Erre a kint álló főurak vagy főpapok közül felel valaki pl.: „I. Ferenc József, Ausztria császára, Magyarország apostoli királya, Csehország királya stb. kér bebocsáttatást.” Bentről elutasítólag hangzik a felelet: „Nem ismerjük.” A kint álló ismét felel: „I. Ferenc József kér bebocsáttatást.” A hang ismét elutasít. S csak akkor, mikor a kint álló így felel: Ferenc József bűnös halandó kéri bebocsáttatását, nyílnak meg az ajtók, az egyszerű, bűnös halandó előtt.

Bent díszes koporsókban fekszenek a történelem nagy alakjai. Legnagyobb és legdíszesebb a 138 koporsó közül a Mária Terézia koporsója, a többi többé-kevésbé hasonló egymáshoz. Mikor a Ferenc József koporsójához értünk, megkért a minket vezető, valaha magyar szerzetes, hogy énekeljük el a magyar himnuszt. S amíg az osztrákok levett kalappal hallgattak, mi énekelünk az ott eltemetett utolsó magyar király sírjánál.

A kiralysírok után megmásztuk a Szt. István templom tornyát. Bizony másznunk kellett azt, hiszen — amint megszámoltuk — 340 lépcső vezetett fel oda, csiga módra tekeregve, folytonosan egy irányba. Egészen elszédültünk, mire a csaknem tetején levő torony-szobába felértünk. Útközben sehol sem láthattunk ki teljesen, úgy hogy így annál szebbnek tűnt fel a kép, mely fent elibénk tárult. Mondhatjuk: lábunk alatt feküdt Bécs városa. Még mintha a „Prater“ távoli óriás kereke is alattunk lett volna, hát még akkor a többi paloták? A kapucinus, Augustinus templomok s a híres fogadalmi templom, a „Rathaus“, a Burg, a Schönbrunn s Bécsnek csaknem minden nevezetes épülete belátható volt a magas templom tornyából.

Hazafelé sétálva mentünk s közben megnéztük a Börze palotát, a Rathaus nagy épületét, mely nagyszerű pompával épült s a híres fogadalmi templomot, amit I. Ferenc József építtetett akkor, mikor az élete ellen intézett merénylet nem sikerült. E templom most az a hely, hol a nagy nemzeti istentiszteleteket szokták tartani.

Délután kirándultunk a Kahlenbergre, egy közel fekvő, szép

kilátású hegyre, amelyikről még talán szebb volt a széttekintés, mint a Szt. István templom tornyából. Bécs ott feküdt előttünk, egy oldalról környező hegyeivel s a széles Dunával.

A *negyedik nap* reggel a művészettörténeti múzeumot néztük meg. Ez épület gyönyörű téren emelkedik. Szemben vele a tér másik oldalán ugyanoly stíben épült a növény- s állattani múzeum. S a kettő közötti téren áll Bécs szobrainak egyik legszebbike: a Mária Terézia szoborcsoportozat. Nagy emelvényen, karosszékben ül Mária Terézia, lent pedig a szoboroszlop négy sarkán és négy oldalán az osztrák porosz háború kiváló diplomatáinak s győző hadvezéreinek részint álló, részint lovas szobrai vannak. Egy magyar van köztük.

A művészettörténeti múzeum képtárát néztük végig először. Különösen megragadók voltak Veroneso: Quo vadis-t ábrázoló képei. A képtár után mentünk végig a szoborosztályok, ókori történeti osztályok terméin s az elefántsontermen, mely igen értékes műkincsekkel van telve. A bámulatos művésziességgel alkotott, kincsekből készült munkák teszik a terem becsét nagyga.

Délután elmentünk a Belvedere-re, hol Ferenc Ferdinánd trónörökös gyönyörű kastélyát néztük meg. Ez a palota távolról sem hasonlít a Burghoz, külső szépség tekintetében. Valódi pompás park elején épült, mely művésziiesen van megalkotva.

A park másik oldalán, szemben a kastéllyal, emelkedik a nemzeti könyvtár, négy emelet magasságban megrakva könyvekkel. Másfélmillió könyv hazája ez az épület. A nagy, kupolás főteremben a legértékesebb könyvek között ott van a Savoyai Jenő által adományozott 15000 drb könyv is és a Mátyás korabeli 6 corvina. S ez a rengeteg könyv száma szinte napról-napra növekedik úgy, hogy egy éven több, mint 12000 a könyvgyarapodás száma.

Este búcsúestély volt, melyet közösen tartottunk az osztrákokkal, de olyan sok melegséggel és közvetlenséggel tele este, amelyet itthon is keveset tölt el az ember. Kár, hogy ez az este az omltünk utolsó s nem az első estéje volt, kár, hogy a barátokat búcsú s nem ismerkedő estélyen találtuk fel, így azonban talán annál mélyebben szívünkbe vésődött az emléke azoknak, kikben mi minden különbség s ellenségeskedés dacára egy célért küzdő testvérekre találtunk.

Hadd mondjunk még köszönetet a pesti KIE-nek vezetéséért, kinek munkája nélkül nem szereztük volna meg lelkünkben ifjúságunk e kellemes emlékeit. További munkájukra is kívánjuk a sikert, mely fáradozásaitak eddig is koronázta!

Csathó József.

Oly emberben mindig van reménység, ki tényleg és komolyan dolgozik. Egyedül a tétlenségben van örökös kétségbeesés.

Carlyle.

El kell mennem.

Be' sajnálom idehagyni
Ezt a nagy-nagy komor szürke házat
S be' sajnálom, be' sajnálom
Az édesanyámat.

Tudja jól, hogy el kell mennem:
Szólítanak nagy és komoly okok,
Mégis sokszor rajtakapom,
Hogy csuklóan zokog.

Be' sajnálom idehagyni
A sövényt, a kertet, meg a fákat
S be' sajnálom, be' sajnálom
Az édesapámat.

Ő nem sir. De néha-néha
Zavartan megpödrí szálás bajszát,
Szeme megcsillan. Elfordul:
Ne lássam az arcát.

Pityeregve kérdi hugom:
„Hát elmegy! Jaj — minek megy el bátyám?!“.
S magam is elszontyolodom
Borús képe láttán.

Vigasztalom: „Sose búsulj,
Karácsonyra hazajövök még én!...“
Erre halvány mosoly görbed
Pici szaja végén...

Én Istenem, én Teremtőm
Miért sirat itt mindenki engem?
Mintha-mintha temetőbe
Sírba kéne mennem!...

(És ki tudja - jaj - ki tudja:
Nem fordul-e vajjon úgy a sorsom,
Hogy a szűz havat tarkítja
Fekete koporsóm?!...)

Képes Géza.

*A kislelkűség sokat szeret mondani lehetetlennek, ami csak
nagyon nehéz.*

Deák.

Akik itt maradtak.

— A Hazátlanok¹ folytatásaképen ajánlom Szabó Irénnek. —

Az nap este kincses Kolozsvár városában együtt ült másik két diák, ők itt maradtak a sok elment után.

Barátságatlan, szeles, őszi este. Bent a villanylámpa aláhulló fénye olyan otthonossá teszi azt az egyszerű, tiszta kis szobát. A napi munkának vége. ilyenkor még a legjobb diák is szívesen elbeszélget, néha még órákhosszat is. Sok minden előkerül, hiszen mi ne érdekelné a diákot a valutáris helyzettől a transzcendentális filozófiáig.

Ma különösen volt miről beszélgetniök, hogyne, hiszen hárommal ismét fogyott az itt maradt, dolgozó magyarok száma. Napközben is sokszor előjött már ez a tárgy, de ismét és ismét csak rátérnek, hiszen nemcsak három diák szomorú története az, hanem benne van abban az egész erdélyi magyarság sorsa, azt példázza és annak ad örök tanítást.

Akármit mondasz is, Feri, szólal meg az egyik, ha fáj is a lelkem, hogy jó időre elszakadtak tőlünk, ismét csak azt mondom, hogy nem értették meg ők a mai súlyos idők komoly tanítását...

Tehát, nem voltak jó magyarok. Na, köszönöm szépen, tör ki a lélek Feriből... Te is hallottad tőlük, maguktól, hogy mennyit küzdöttek idegen országban, éheztek-fáztak, csakhogy komolyan készülhessenek a rájuk váró munkára, odaszánták életüket népüknek és akkor, amikor megkezdhetnék munkájukat, valóra válhatnák terveiket, száműzik őket... És te meg ellenük mersz szólani?!... Fáj, fáj, így látni őket, hiszen példázzák az egész magyar multat. Mindig ilyen volt a mi *végzetünk*, akkor futott ki a talaj lábunk alól, amikor igazán komolyan akartunk valami nagyot tenni... Hiába papolsz nekem megfontolt, bölcs igazságokat, ennek a népnek lángoló lelkű ifjakra van szüksége, akik úgy lelkесednek, ahogy ők lelkесedtek, nem holmi bölcsenlátó filozófusokra, akik vizsgálják az időszeke-
nek útját és abból akarnak egy népet megtartani...

De, jó ember, szól a másik türelmes megfontoltsággal. én nem mondtam soha, hogy ők nem vették komoly feladat gyanánt életüket. Hallottam, milyen bátran szemébe merték mondani annak a szigürancia főnöknek² is az igazságot, hogy ez a föld a mienk. Szerettem hallgatni azokat az új nótákat, amelyeket csak ők tudtak igazán szépen énekelni... És mégsem tudom azt mondani, hogy a helyes útát járták... Látod, amíg mi itthon, a magunk földén, a hazai földön, ennek az alacsonyabb műveltségű idegen nációnak a nyelvén éjet napot összetéve kemény munkával tanultunk, ők nem tudtak itt maradni, mentek az akkori jelszó után: kimenni, kimenni. Nem tudtak itt maradni, nem tudták az Isten által adott keresztet alázatosan magukra venni...

¹ Lásd e lap f. é. októberi számát.

² az ilyen ügyeket az intézi és nem a prefectus főispán.

Csak ne lenne olyan szegény ember az én édes apám, ne félj, én sem hallgatnám most itt a te bölcselkedésedet, vág közbe Feri távolba révedező tekintettel Ide kötött a nyomoruság.

Nekem, tudod, hogy kijárták Pesten a teljes ingyenességet, de itt maradtam, mert nem akartam elszakadni a talajtól, amelyen dolgozni akarok. Itt akarok az ütések alatt keménnyé edződni. Csak itt lehet megtanulni a nyomás alatt a mi harcunknak taktikáját, hadi fortélyait. Hej, fiam, ha ide való is a mag, de a más vidéken való elplántálás után, nehezen ver gyökeret ebben a földben. A melegebb éghajlat, a jobb föld után, nehezen szokik hozzá a hideghez és a soványabb földhöz... Ők nagyot akartak. Nem törtek még eléggé össze... Nagyot akartak... Nem emlékszel? Zsiga hogy égett belülről a láztól Gyakran kitört belőle a szó: „Szeretném irtóztatós erővel kilendíteni sarkából a világot“ de csak szomorúsággal, magába roskadó erővel folytatta mindig. — „de aztán lehanyatlik a karom erőtlennül és nótába kezdek. Hadd fogja el fájó lelkemet a mámor“... Ezt nem szerettem benne. Égett benne a nemes lobogó láng, a magyaros nagyotakarás, de nem tudott semmi lángra gyúlni tőle. Csak önmagát emésztette. Nótázott úgy, hogy az embernek sirt belé a lelke... Szépen tanult, komolyan készült az életre, de hidd el, munkáját megkezdeni soha sem tudta volna. Trianon csak átok volt neki és nem az Atya komoly dorgálása és egyben új ígéretadása.

De azt csak te is elismered, hogy idealista volt, szól bele a másik. Addig, amíg mások a hegy levét itták, vagy a maguk hasznukra hálásztak a zavarosban, odaadta magát, lemondva mindenről, egy szent cél szolgálatára...

Az volt. Olyan tipikusan az, mint Simándy Pál az Elnémúlt harangokban, válaszol némi gondolkozás után a társa.

Na? Ezt már szeretem. És felvidul a Feri arca. Te, még a végén egyet fogunk érteni... Jó, hogy előhozta. Olyan emberek kellene nekünk, mint Simándy Pál. Hej, ha minden pap olyan lenne, nem félténém ezt a népet... Elsőrangú tehetség, de nem keresi a maga érvényesülését, odaadja magát egészen a népe szolgálatára.

... Látod, én nem így látom az ő alakját, ebben nem találunk mi egymással... Mondd csak, mi eredménye volt az ő munkájának abban a kis faluban?

... Hát — hát... prédikált és meg akarta tartani a népet, szóló kissé zavartan Feri.

De megvalósult eredményt mutass! Hát nem az lett a vége, hogy minden idealizmusa dacára a végén tehetetlenül roskadt önmagába... Itt a baj, fiú! *Ne akart volna olyan nagyot, de tett volna többet.* Búsult a nép elhagyatottsága felett, de nem gondolt arra, hogy valami komoly munkát kezdjen, például avval a néhány maszatos gyermekkel, hogy írni olvasni tanítsa őket... Nagyot akart és a kis alkalmakat nem tartotta érdemesnek észrevenni... Ha nyomta a tehetetlensége, ő is csak nótába kezdett és *magamaganak* sirta el bánatát... És a végéről ne is beszéljünk... Úgy emlékszem, folytatja mind megrázóbb hangon, Simándy soha nem imádkozott gyü-

lekezetéért, az ő istene valaki olyan volt, aki mellett a végzet is megmaradhatott, holmi főhercegnek...

A másik fiú csak rábámul... Te, én erre soha nem is gondoltam. Mondd, kitől tanultad? Az irodalomtörténet egész másképp állította be a kérdést...

Ezt más iskola tanítja. Nem könyvekből!... Nem láttam én sem mindig így ezeket a dolgokat... Hej, sok tusa után vajúdtam ki a magam lelkét. A nagy összeomlás után nem találtam meg magamat. Csak bújtam az erdőket nap-nap után a nagy vakációban. Estefelé, ha már belefáradtam a sok meddő tusába, pihenni kiültem az Örkő tetejére a város felé, onnan néztem végig az aranykalászos Szépmezőn. Szemem köröskörül a Kárpátok bércláncolatán nyugodott meg. Láttam, a föld addig a mienk. Az ilyen csendes órákon kezdett tanítani a föld: Itt maradni! Itt maradni!... De volt még egy másik tanítóm is, itt hangja ünnepélyes csengésbe finomul. Ez a könyv... Felvette asztaláról kopott sarkú bibliáját... A föld megtanított arra, hogy itt kell maradnom, ez megtanított komolyan venni az életet, ne csak emberi nagyságunk tudatában nézni a világot: megtanított szeretni ezt a földet és a népet, úgy, mint testvéreimet, akik gyengék, erőtelenekek, akiknek orvossagra van szükségük... Ez adja az erőt, az a talajt... Én nem félek. Hiszek az ifjú Erdély diadalában. Legnagyobb örömem látni, hogy szaporodik az ifjú Erdély táborába. Sok ifjú megértette már az Atya titkos tanácsát... Csend lesz. Lélektermékenyítő csend.

Majd Feri alázatos, elcsukló hangja tör fel: Talán mégis jó volt, hogy itt maradtam...

Fejüket lehajjták. Szívükig ér az anyaföld varázsosan magához ölelő szerelme...

Lassan szétnyílik a könyv, kitarja szívét és szól a csendben: „Mindenütt nyomorgattatunk, de meg nem szorítottunk, kétségeskedünk, de nem esünk kétségbe, üldöztetünk, de el nem hagyatunk, tiportatunk, de el nem veszünk... Mert a mi pillanatnyi szenvedésünk igen-igen nagy örök dicsőséget szerez nekünk.” (II. Kor. 4. 8—9. 17.)

Majd imádság zendül meg ajkukon, egy nép minden nyomorúságát viszik az Úr elé alázatos bűnbánattal. Kemény magyar nyakuk meghajlik a Hatalmas előtt: Te adtad, Uram, a nyomorúságot, megérdemeltük a csapást, mert keveset gondoltunk Te veled. Őh tedd a mi fájdalomunkat úttá, amelyen Te veled találkozhatunk... Tégy alkalmasakká a munkára, a Te erőd legyen velünk és semmi más segítség. Vedd úgy Atyánk, mintha nemcsak két erőtelenséges diák elátkoznék Te előtted, hanem mintha ez az egész nép borulna le Te előtted mélységes bűnbánattal és szomjú vágyakozással Te utánad, ebből az egész szétszakított magyar hazából... Légy Atyánk az úton levő bujdosó testvéreinkkel. Védjed, óvjad őket. Tanítsd meg őket a Te bölcsességedre... Legyen meg a Te akaratod Isten áldd meg a magyart. A Lélek mindenre elégséges ajándékaival áldd meg Uram...

Erdélyi László.

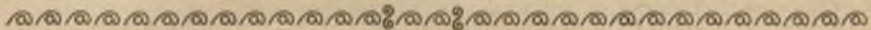
Búcsú! . . .

Neked daloltam más után epedve,
Csókoltam ajkad más leány helyett,
Hazug szerelmek koldusíngyát hordva
Szívemben múltak vad keserve, sorsa . . .
. . . Az üdvösségről nem szóltam Neked! . . .

Óh ismerek én minden leány-álmot
S a perzselő tűz könnyes mámorát.
Szűz alkony-órák . . . hiú féltés . . . átok,
Bús kétségből csak álom visz hozzátok . . .
. . . És mégis áldom ajkad bitorát! . . .

Lángolt szerelmed, míg hazug volt csókom,
Most én imádlak . . . s nem lehetsz enyém.
Tört, ifjú szívem felparázsló vágya:
Egy őszbe hunyt sugár ittfeledt sugára
Mint Emléked s e búcsú-költemény! . . .

Mauks László

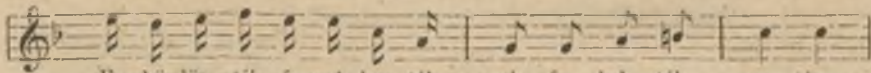
Rózsanyilás idején volt . . .

Rubato.

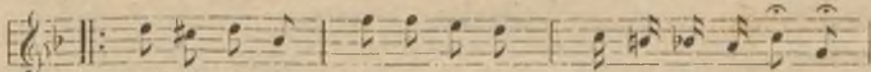
Szövegét írta és zenéjét szerző: H. Bathó János.

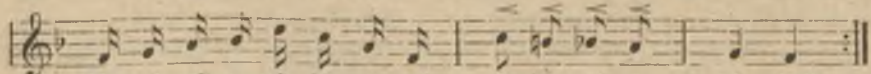
1. Ró - zsa - nyí - lás i - de - jén volt pi - ros pün - köst nap - ján,
2. Nem át - koz - lak, nem sí - rat - lak, nem is em - le - get - lek,

Es - kül - döz - től, fo - gad - koz - tál s el - fe - led - tél az - tán,
Ü - ze - ne - tet sem kül - dök én so - ha töb - bet ne - ked.

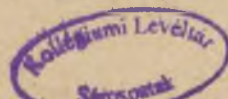
Csal - fa volt a fo - ga - dá - sod, Ha - zug es - kü - vé - sod,
Ne félj a - zért, hogy - ha fáj is a te hűt - len - sé - ged.

Ha - mis volt a min - den - sé - ged, a tes - ted, a lel - ked!
Sí - rom - ból se já - rok fel majd kí - sér - te - ni té - ged!

Megbocsátani és feledni — ebből áll a derék ember bosszuja.

Schiller.

Sajó-Besenyő.

Szívemben riadnak sápadt gyermek álmok,
Csillagos égbolton kihűlt fénycsodák...
Ajkamra bugyognak elásott sóhajok,
Mert újra álmodom az elmúlt csodát...

Őrzöm a barikat, ... selymes pázsit párnán
Álmodik szívemben a titok varázs...
Kapózom, futkosok, tót pór legénykéekkel...
S... orgona hulláskor fáj... a hervadás.

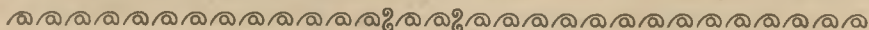
Bolyongok a Sajó girbe gurba partján,
Horgászok titokban kertünk csúcstövén,
Pitypangot szakgatok a rét gyöngyszínéről
S csodálva könnyezem a víz tükörén...

Elmegyek bámúlni az ősz putri roncsot
Száztízennyolc éves cigány alkonyát...
Estelen... remegve mondom el anyámnak
Pipacsos hússzívem rezgése mit lát...

Most!... futnak felettem rózsaszínű felhők...
Ősz felé kavargó, dermedt láng sorok...
Dalolnak fülemben halhatatlan ódák...
Rajzanak felém az álmos pásztorok...

Kavarog a falu... fehér estje lázas...
Leveté élete tiszta folyamát...
Úgy állasz előttem szép korom faluja,
Mint örökbe csilló ragyogó agát...

Császár József.

Noémy álma.

A Szeretet ünnepének elő-estéjén békesség és szeretet után vágyik az egész világ. Ne mondjátok, hogy nem szomjuhozik és önmagával megelégedett e földnek lakója! Ne törjetelek pálcát megátalkodottsága, a jóra képtelen volta felett!

... Vagy ha ezt teszitek: karácsony estéjén mélyen zárkózzatok el. Ne menjete se az uccára, se családokat körébe, se a templomba: mert itt minden a szemetekbe fogja vágni, hogy nincs igazatok. Még az álom honában is hiába keresitek a ti nyugodalmat adó „igazságotokat“, mert ez éjszakán az álomvilág is a Jövőé, az égből leszállt Szereteté...

Ezen az éjszakán Noémy, a Senki szigete öröklakója álmodik. Azt kérditek: hogyan lehet egy földi ember karácsonyesti történetéből pont azt emelni ki, hogy álmodik? . . . hisz az ébrenlét csak realisabb, mint egy-két álmokép?

Úgy van! . . . de jól mondtátok, hogy mindez csak földi emberre vonatkozik. Noémy pedig — jertek közelebb, megsugom nektek — nem földi lény, hanem az igazi női nem lelkiismerete.

Hát azt meg már ki meri mondani, tiltakozik sok érdemes matróna, hogy a nők lelkiismerete alszik . . . sőt mi több: álmodik? Az elsőt én is tagadom, de a másodikat állítom. Állítom, mint ideált s hiszem, mint életnemesítő valóságot.

Mennyi ellenmondás! . . . zúgják minden oldalról. Hát az ébren-álmodás: az ábrándozás is lehet ideál és életnemesítő valami?

Az nem! De az ébren-álmodásnak van más neve is. Ébren-álmodik a költő, a művész alkotása előtt. Ébren-álmodja meg a tartalmat, melynek edénye egy „Arany ember“, egy „Busuló juhász“, egy „Ecce homo.“

És így álmodik Noémy is . . .

*

Gyönyörű virágos kertje volt. Szinte beláthatatlan terjedelmű. A virágok minden színben pompáztak benne. Jól érezte magát virágai között. Hisz azok szófogadók voltak. Jóra intő parancsaira kacérkodva intettek ugyan olykor-olykor igent, vagy nemet; de azt meg lehetett bocsátani, mert a virágok olyan bohók néha. A teendők elvégzésében csak a Szeretet és Béke voltak segítőtársai. Erős deszkakerítés vette körül a kertet. A mellette elhaladó emberek be-benéztek a hasadékokon és életkedvvel telített lélekkel mentek tovább. Mindig több és több lett a szemlélő. A Duna más medret ásott magának. A helyén maradt mocsár sarát pedig a kíváncsi emberek elhordták csizmájukon. Így Senki szigete beleesett a világba . . . A kerítés is korhadt. Végre az utolsó szál deszkát is elvitték. Azt mondták, hogy katona kórházat csinálnak belőlük. Szóvalháború volt . . . Ez a virágoskertnek is véget vetett. A szélrózsa minden irányába vitték a virágokat, hogy díszítsék velők a megcsúfolt földet. Ő tűrte mindezt, mert a kor követelményével úgy sem lehet dacolni . . .

A világ képe teljesen megváltozott. Régen csak méhek látogatták meg a virágokat. A találkozás nem volt terméketlen. Kristálytisza méz volt az eredmény . . . aminek csodatevő gyógyító ereje volt . . . De most a méhek csaknem mind eltűntek. A pókok kerekedtek felül. Ezek ugyanazokból a virágokból mérget gyűjtenek és átszövik vele az egész levegőt. Az útszéli b léndek minden tulajdonságát versekbe, regényekbe könyvtárakba foglalják össze s úgy bocsátják lélekölő útjokra. Olyanok mondanak ítéletet az angyalok karáról, kik butult fásultságukban a lebuajok fulladt levegőjét összetévesztik az otthon szent varázsával.

Igen! Noémy jól látta: a női eszményt étellel és tollal keresztrefeszítették!

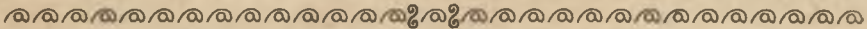
De többet is álmodott: a lelkeket kereső karácsonyi Szeretet otthonra talált. A magyar asszonyok és lányok újra összegyűltek Senki szigetén. Ott megtalálták nemcsak a gyermek Jézust, hanem a megdicsőült Megváltót is . . . kinek ereje mindenre elégséges . . . ki nemcsak Jairus leányát, hanem Mária Magdolnát is feltámasztotta. És . . . bár az egész keresztlyén világ karácsonyt ünnepelt . . . a betlehemi mezők felett csak magyarul szólt az angyali sereg. Nyelvünket nemcsak mások, hanem magunk is megértettük, mert Senki szigete, ez egyetlen oázis az Örök Szeretet számára, mindnyájunké lett . . .

*

A karácsonyfákon a gyertyák csonkára égtek. A hívők azzal a boldog tudattal tértek nyugalomra, hogy holnap szívök nyugalmat is megtalálják.

Hiszem, hogy aki keresi, megtalálja!

Darányi Lajos.

A lomb halála.

(Harsányi Istvánnak küldöm)

Rémes éjem volt az éjen, ilyet régen meg nem értem,
 Hogy történhetett: nem értem. Elmesélni sem merem . . .
 Szüzi szép volt még az este: a gyémánt-csillagok ezre
 S a halvány hold is nevetve tekintett le kedvesen.
 A rőt, rozsdás, tarka lombba lejtve lengő, lassú, lomha,
 Lány szellő borzolt bolyongva s belerezcent ezer ág.
 Még amikor elpihentem, örömhímes volt a lelkem
 És szívemben — égi kertben — nyiltak remény-rezedák . . .

Csoda-váró, bús szememre úgy repült az álom csendbe
 S nem nézett már elmerengve messze messze két szemem:
 Lecsukódott és az álom ismeretlen tündér-tájon
 Vezetett át, hogy ne fájjon, mi ébren bánt szüntelen,
 Mi szakgatja szegény szívem, árva szívem szüntelen . . .

Egyszerre csak felriadtam — úgy sajnáltam — és riadtan,
 Álomülte, bamba szemmel szertenéztem hirtelen:
 Üvöltött, bömbölt az orkán, ahogy csak kifért a torkán,
 Ajtóm zárát vad-mogorván rázta rázta rémesen.
 Könnyörgtem: „Menj, menj innen! Óh mond, mit keressz te itten?
 Mit zörögsz itt a kilincsen: nincsen kincsem énnekem:
 Szegény vagyok, árva legény, milyen nincs a föld kerekén,
 Tündéri álmam éjjelén hadd aludjam csendesen,
 Legalább az álom karján hagyj pihenni csendesen! . . .“

De nem hallgatott a szómra, — éjfélét kongatott az óra —
 S vak dübörgés, halálhörgés volt reá a felelet.
 Ijedten meredt alá a sok Madonna-szemü csillag
 És a hold tányér gyuladtan lebegett egy fa felett.
 S — jaj — a rabló regimentek most a fáknak nekimentek,
 Tépték-rázták a garázdák a lombokat rémesen.
 Jaj — ti rozsdás, lomha lombok, meghaltok ez éjjelen
 És ti árva, bánatos fák: meghaltok ez éjjelen! . . .

És a rozsdás, rőt falombok, kiszolgált, vén, bús bolondok
 Hulltak . . . haltak és csörögtek hörögtek keservesen.
 Bennük végsőt hördült még a virág-álmú, szüzi, méla
 Harmat csókos nyár — s a lelkét kilehelte csendesen
 Örült síri dalt füttyült a zúgó őszi szél fölötte
 S szívem remény-szírom könnyet zokogott keservesen . . .

Mese-váró két szememre így szállott az álom csendbe
 S nem bámultam már remegve a vak éjbe nesztelen:
 Elaludtam és az álom ismeretlen csodatújon
 Vezetett, tán hogy ne fájjon, mi ébren bánt szüntelen . . .

Reggel, amint felébredtem és kinéztem méla csendben,
 Beleborzadt lelkem-testem, amit látott két szemem:
 A csupasz faágak vége didergőn meredt az égre
 S a lomboknak vége! . . . vége! . . . Meghaltak az éjjelen,
 Jaj — a lombok mind meghaltak a vak, szörnyü éjjelen! . . .

Képes Géza.

~~~~~

Irodalom.

Kemény György. A magyar költészetnek s ezzel együtt a magyar irodalomnak, dús lombozatu fája virul Amerikában.

Nagy számmal vannak élc- és napilapok, irodalmi folyóiratok, társadalmi lapok, vannak magyar szindarabok s van sok magyar színész is.

Ez a virágzás ránk nézve igen fontos, mert hangot ad a magyar faj jogosultságának, kifejezi a magyar álmokat és érzéseket, ecseteli a magyar mindennemű megmozdulását és izoláltságát.

Hiszen a magyar írónak legnagyobb problémája a *magyar faj*. Ennek a magyar fajnak léte, fennmaradása, sorsa izgatja Kemény Györgyöt is, Amerika legismertebb és egyik legnagyobb költőjét, kinek 1922-ben jelent meg monumentális versesregénye, a „Vas András”, 12 részben. E kötetnek főproblémája a *kivándorlás*, melyet a költő egy színes, epizódokkal tarkázott történetben zengedez el.

Főhőse *Bandi csikós*, kinek földesura, Vay Árpád, elszereti kedvesét. Emiatt, kettőjük között összetűzés támad, Bandinak menekülni kell. Amerikában köt ki, hol az újvilágban, egy kettőre egzisztenciát teremt magának. Később kiviteti kedvesét és hozzátartozóját, teljes egészében s boldogan élnek a munkának és a Jövő ígérétenek.

Vay Árpád közben itthon teljesen elzüllick, kimegy ő is a *munka hazájába* — *Amerikába* szerencsét próbálni és új életet kezdeni. A két haragos künn összetalálkozik; béke lesz köztük, amit Vay tragikus halála a szépségek harmóniájába vezet. Ez a rövid meséje a műnek, melynek úgy Amerikában, mint az európai országokban igen nagy sikere volt.

Kemény György, Amerika egyik legrégibb, élő magyar költője.

Arany János utódja, nálánál talán még itthon sem pengerek különb epikát. Ő Kozma Andornak és Sajó Sándornak méltó kortársa, csodálatos erősségű formaművész, számos műnek cikkek, versnek, bírálatnak szerzője; jelenleg Magyarországon tartózkodik. Most tartotta székfoglalóját a Petőfi és a Gárdonyi Géza irodalmi társaságokban, Budapesten.

Kemény György most Amerikában nagy nemzeti époszán dolgozik, amely karácsony után jön ki a könyvpiacra. Először angol, azután magyar nyelven fog megjelenni. Jelenleg a *Dongó* című amerikai heti, szépirodalmi lap szerkesztője és számos amerikai és külföldi lap munkatársa.

*

Ime, Kemény György dióhéjban. Az új magyar Jövendő egyik legszebb ígérete. Áprily Lajos, Mécs László, Reményik Sándor méltó kortársa, a magyar epika babéros művelője.

Radványi Sándor.

Dr. Hegyaljai Kiss Géza: Lélek és élet Egyházi beszédek. I. kötet. Sylvester kiadás. 1926. 174 o. Ára 6 pengő.

Tartalmaz 25 predikációt, 10 temetési beszédet és 10 esketési beszédet

A közel multban fejezte ki elégedetlenségét egy világi emberünk (Szabó Dezső) a magyar kávinista egyházi szónoklattal szemben általában s kívánta a reformot formában és szellemben, a mai magyar lélek és élet szükségéi szerint Egyházi életünkhöz közelebb álló s abban munkás egyének szintén látják ugyanezeket s nevesebb egyházi szónokaink s újabb predikáció íróink igyekeznek is e kívánalmaknak eleget tenni Ide állíthatjuk be Hegyaljai Kiss Gézát is. Ő is keresi az új, megfelelőbb formát és tartalmat. Predikációi jelzik ezt a kereső utat. A tételes, felosztásos beszédetől halad a szabad kötetlenebb formáig. Újak ezek a beszédek, sok előnyt, értéket jelentenek, de hagynak hátra kívánnivalót is.

Predikációi közvetlenek. Rendesen szép képpel, leírással vagy nagyobb hasonlattal kezdődnek. A magyar lélekhez szólnak, magyar életet, történelmet nyitnának. Hozzájárul ehhez a nyelvnek szépsége,

könnyűsége. Nem hangos, pathétikus beszédek ezek, hanem tanítások. Az irodalmi rész — idézetei legnagyobb részben a szépirodalomból vannak véve — túlteng a vallásos elem rovására. Kifogásolhatjuk, hogy a beszédek nagyobb részben nem nagyon mélyitnek s bővítik a textust, hanem el-elkalandoznak. A gyakorlatiasság mellett a beszédeknek evangéliumszerűebbeknek s vallásos mélység tekintetében tartalmasabbaknak kellene lenniök. Nagypénteken pl kevés csak arról predikálni, hogy vegye fel kiki a maga kereszttjét mindennap, vagy hogy Jézus boldogan viselte a szenvedést, merítsünk hát ebből erőt szenvedéseink enyhítésére. Ne zárjuk ki igehirdetésünkéből a vallásos élet alapvető élményeit, amelyek a váltság titkával köinek minket Istenhez! Kívánságunk H. Kiss Gézával szemben hát az lehet: több igehirdetést!

Szeretel címen lapot indítottak a putnoki Lorántffy Zsuzsánna- és Bethlen Gábor Ifjúsági Egyletek. Megjelenik havonta kétszer. Előfizetési ára egy évre 25.000 K Főszerkesztője: *Juhász László* esperes; felelős szerkesztője: *Zsiros József* hitoktató; társszerkesztője: *Németh Károly* s. lelkész.

Reformáció. E belmissziói havonként megjelenő lap *Forgács Gyula* ref. lelkész szerkesztésében *Sárospatakra* helyezte át kiadóhivatalát. Decemberi számának tartalmából megemlítjük ezeket: *Csikesz Sándor*: A Ref. Egyház örök követelése az iskolával szemben. — *F. Gy.*: Belmissziói munkarend. — *Dr. Nagy Sándor*: Vasárnapi bibliai iskola. — *Szabó Zoltán*: Konfirmáltak egylete. Ifjúság. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sárospatak. Előfizetés egész évre 6 pengő.

~~~~~

Egyleti élet.

A Kálvin János-Kör, melynek tagjai teológusok és képezészek, alakuló közgyűlését nov. 20-án tartotta dr. Rácz Lajos tanárelnök vezetése alatt. A tisztikar tagjai lettek: elnökök: Horvay László IV. é. hh. és Farkas István V. é. tn.; titkárok: Nagy József III. é. hh. és Bálint Endre V. é. tn.; jegyző: Matolcsy Miklós V. é. tn.; pénztárnokok: Eröss Gyula II. é. hh. és Lénárt József V. é. tn.; könyvtárnokok: Mikes Zoltán III. é. hh. és Halász János

V. é. tn. A kör, melynek célja a pap és tanító jó viszonyát s ezáltal az együttes építőmunka végzését már a tanulási évek alatt megalapozni, nov. 21 én jól sikerült teaestélyt rendezett. Vendégül látta a teológiai professzorokat és a képezdei tanárokat, valamint a MEKDSz-nek köztünk időző tagjait ez alkalommal. Előadást tartott itt Victor János pesti theol. professzor a dániai nemzetközi konferenciával kapcsolatban azokról az érdekességekről és különb-

ségekről, amelyeket a különböző világrészek keresztyéneinek elméleti és praktikus vallásossága mutat s bibliát magyarázott Ivanyos Lajos, a MEKDsZ titkára. Az Isten tegye áldottá e nagyraihivatott egyesület munkáját.

Bajtárs-Egyesület. A theológus ifjuság körében nov. 2-án alakult meg a „Bocskay“ Bajtárs-Egyesület, amely magáévá téve a „Turul“ országos szövetség nemes elveit és céljait szorgalmasan igyekszik csekély erejével hazánk újraképzésén munkálkodni. A tagok száma 56. A vezérség ekként alakult: vezér: Karácsi Dezső IV. é. hh., alvezér: Batta Zoltán II. é. hh., törzsfő: Nagy József III. é. hh., nádor: Béky Zoltán IV. é. hh., udvarnagy: Egry László IV. é. hh., főíródeák: Gyüre Lajos I. é. hh., főlovászmester: Höröcsik Lajos IV. é. hh., lovászmester: Bagócsy Lajos III. é. hh., főkincstáros: Mikes Zoltán III. é. hh., kincstáros: Fekete Emil II. é. hh., főállományvezető: Perjessy László III. é. hh., állományvezető: Eröss Gyula II. é. hh., első íródeák: Nagy Sándor II. é. hh., regős: Császár József III. é. hh. Az egyesületet az országos követtáboron Batta Zoltán alvezér-bajtárs és a miskolci kerületi vezérjelölő táboron Bagócsy Lajos és Nagy Sándor bajtársak képviselték szép eredménnyel.

Az Erdélyi Önképzőkör három hónap lepergése alatt 10 ízben tartott gyűlést. 8 ezek közül rendes volt, 2 pedig ünnepi. A rendes gyűlések keretében a tagok már nemcsak szavalgatnak, bírálgatnak és verseket olvasnak fel, vagy hazai költőket ismertetnek. Itt-ott már egy olyan szabadelőadás is felüti a fejét, melynek

célja a kulturnyelveknek a diákokkal való megszerettetése, az, hogy ismerje meg már a középiskolás diák az idegen nyelvek bírásának óriási fontosságát. Így pl.: Képes Géza Beaudelaireről tartott szabadelőadása keretében egy költeményt franciául szavalt el. Magyar Andor németül tartott szabadelőadást Gerhard Hauptmannról, a németek jelenlegi legnagyobb költőjéről. Nov. 7-én méltó keretek közt ünnepelte meg az Önképzőkör a reformáció emlékét Erdőhorvátai községben. Elek Imre tanárelnök, dr. Ráczy Lajos theol. igazgató, Hallgató Sándor, Urbán Barnabás tanárok és Benke Kálmán szenior vezetése alatt az önképzőkörnek 52 tagja rándult le e napon Erdőhorvátiba, hogy ott tartsa meg református testvérei között okt. 31-iki díszünnepélyét, s hogy a falu és a diákság közötti kapcsolatot szorosabbá tegye. A diákság már az első percben érezte a megérkezés után azt, hogy a napot szerető szívek közt fogja tölteni. Szekerek vártak a kirándulókra az állomásnál. S aztán szeretetben is telt el az egész nap. Dél előtt 11 órakor a templomban volt istentisztelet. Benke Kálmán a főiskola szeniora prédikált. Az önképzőköri énekkar az „Erős várunk“ eléneklésével emelte az istentisztelet áhítatát. Aztán úrvacsoraosztás következett, melyben az önképzőköri tagok is részesültek. Istentisztelet, úrvacsoraosztás után kiki elment vendéglátó gazdájához, hol mindenki a legmelegebb fogadtatásban részesült, s élvezte a magyar kálvinista ember igazi magyaros vendégszeretetét. Fél 3 órakor tartott jól sikerült emlékünnepelel műsora a következő volt. 1. Közének. 2.

Megnyitó beszéd. Tartotta Elekes Imre önképzőköri tanárelnök. 3. Bús magyarok. Énekelte az önképzőköri énekkar. 4. Szavalt Horkay Barna. 5. Ünnepi beszédet mondott Harsányi László önképzőköri ifj. elnök. 6. Énekelte az erdőhorvátii énekkar. 7. Szavalt Miskey József. 8. Hegedű-trió. Előadta az önképzőköri zenekar. 9. Üdvözlő s köszönő beszédet mondott Rácz Lajos theol. igazgató 10. Záróbeszédet mondott Győri Kálmán erdőhorvátii ref. lelkész. Az énekkart Ko-

vács Béla énektanár vezette. Nivós s az októberi eseményekhez méltó ünnepély volt ez minden ízében. Fél 6 órakor a gyülekezeti tagok áldozatkészsége folytán szekerem indult útnak a kis csapat s mindenki egy kedvesen, szeretetben eltöltött nap emlékével tért vissza az alma-mater falai közé. Az erdőhorvátii gyülekezetet a pataki diákiúkkal szemben tanúsított szeretetért áldja meg az Isten mind a két kezével.

—il.

Hirek.

Munkatársainknak s olvasóinknak boldog karácsonyi ünnepeket kíván a Szerkesztőség.

Hátrálékos előfizetőinktől karácsonyi ajándékul előfizetéseik beküldését kéri a Kiadóhivatal.

Ünnepélyek. F. hó 5-én Gyulai Pál születésének 100 éves fordulója alkalmából *Gyulai Pál emlékül-ünnepélyt* rendezett a főiskola. Az emlékbeszédet dr. *Gulyás József* tartotta, melyben Gyulait a népköltészethez való viszonyában mutatta be. Az ünnepélyt kiegészítették Miskey József VIII. g. és Mauks György VIII. g. szavallata s a kórus éneklése. — F. hó 12-én a mohácsi csata 400 éves fordulója alkalmából *Mohács-emlékül-ünnepély* volt az imateremben. *Novák Sándor* gimn. tanár a csata lefolyását ismertette, *Marton János* theol. professzor pedig „Milyen viszonyban van Mohács és a reformáció” c. tartott előadást, amelyben több téves nézetet osztott el e kérdéssel kapcsolatban.

Személyi hírek. *Harsányi István* theol. professzor a *Magyar Iroda-*

lomtörténeti Társaságban olvasta fel f. hó 11-én „*Eddig ismeretlen költemények Zrinyiről, a költőről és hadvezérről*” c. értekezését. Három ilyen költeményt kutatott fel: kettő magyar nyelvű, Balassastrófákban van írva 1663, illetve 1664-ből, a harmadik latin nyelvű 1664-ből, mely nem egyéb, mint travesztált mise. — Dr. *Gulyás József* gimn. tanár nov. 24-én a *Magyar Néprajzi Társaságban* tartott felolvasást „*Gyulai Pál és a népiesség*” címen. — *Ady Lajos* tanterületi főigazgató nov. 22—24-én látogatta meg a főgimnáziumot; az osztályok meglátogatása alapján szerzett tapasztalataival meg volt elégedve. — *Csontos József* gimn. igazgató reumatikus betegsége miatt tartósabb szabadságon van, távollétében *Zelles Lajos* gimn. tanár helyettesíti.

Zsiros Józsefet. a Közlöny volt felelős szerkesztőjét, jelen eg putnoki hitoktatót az ondi gyülekezet egyhangúlag lelkeszéül hívta meg. Gratulálunk s kérjük Isten áldását új munkakörében munkájára!

Bényey József cigándi ref. s. lelkész a berzéki anyaegyházzá lett gyülekezet egyhangúlag lelkesz tanítójának hív a meg. Gratulálunk!

Képviselők lettek a főiskola előjárói közül dr *Puky* Endre ig. tanácsos, farkasfalvi *Farkas Géza* ig. tanácsos s *Janka* Károly, a főiskola papi gondnoka.

Húzás f. hó 12 én volt. *Első diák Békly Zoltán IV. é. hh.* Az első ünnep Putnok, Bánréve hozzácsatolásával, nem csak több fáradságot, hanem több pénzt is jelent. Az elekcio f. hó 18-án lesz. Az elekcio verset Mauks László I. é. hh. írta.

Mezőgazdasági előadás a theológián. *Valády Béla*, a főiskola györgyartlói birtokának főintézője tartott előadást f. hó 11-én a Hittanhallgatók Egyletében ilyen címen: *A magyar ref. pap, mint gazda* Komoly, sok értékes meg gondolást magában foglaló előadásában hangsúlyozta a kérdés vallásos oldalát: a nagy természetben, ahol minden Istenről beszél, lehet s kell megragadni a vallás, a hit számára a magyar népet az ő szorgos, dolgozó munkájában, valamint nemzeti oldalát: *a magyar nemzet szempontjából nem lehet közönbös, hogy azon a nagy terjedelmű birtokon, amelyeket az össz ref. egyház földbirtoka képvisel s ami egyúttal a legjobb termő földje a falvaknak, milyen gazdálkodás folyik. Igéretet kaptunk előadótól, hogy febr.*

hó folyamán a gyakorlati szempontok figyelembevételével mezőgazdasági kurzust fog tartani a theológusok részére. Amikor örömmel nézünk e kurzus elé, ami régi szükségleteknek fog eleget tenni. egyúttal szívesen mondunk köszönetet előadónak első előadásáért is.

A MEKDSz részéről meglátogattak bennünket nov. 20—21-én dr. Victor János budapesti theol. tanár, Ivanyos Lajos, a MEKDSz titkára és Czmorek Jenő, a Magyar Külmiszió Szövetség titkára, aki a theológusok előtt a magyar külmiszióról, annak jelenlegi állapotáról, céljairól beszélt. Ivanyos Lajos a gimnázistákkal, Victor János a cserkészekkel folytatott megbeszélést. Azonkívül Victor János 21-én délután a theol. és gimn. ifjúságnak tartott előadást, melyben hangsúlyozta, hogy mindenkinek a lassú építőmunkára kell berendeznie erőit s a mindennapi élet hőségnek kell bizonyítania magát erőinek legcélszerűbb és leggazdaságosabb felhasználása által.

Bálint József és Bódy Endre helybeli festőművészek szokásos évi kiállításukat f. hó 12—19-ig rendezik meg a főiskola tanácstermében Szívesen hívjuk fel rá a nagyközönség figyelmét.

A karácsonyi vakáció dec. 18 án d. e. 10 órakor kezdődik s jan. 3-án este ér véget.

Dec. 6-án szünetelt a tanítás főiskolánkban is hazánk kormányzója iránt való megemlékezésből. Könyörgő istentisztelet volt reggel 8 órakor a nagy templomban. Előtte dr. Rácz Lajos theol. igazgató emlékezett meg kegyeletes s magasztaló szavakban Horthy

Miklós kormányzónkról a theol. ifjúság előtt.

Elmaradt a szokásos Akad. Olvasó-Egyleti tancmulatság a főiskolánkban kiütött sariach-járvány miatt, melynek folyamán 3 megbetegedés történt. — Ugyancsak emmiatt maradt el a cserkészcsapatnak e hóra tervezett táborzáró ünnepéye.

A Magyar Nemzeti Cserkész-nagytábor filmen. A 134. számú Hegyaljai Erő főiskolai cserkészcsapatnak dec. 1-re sikerült megszereznie s a Comenius mozgószínházban előadnia, délután az ifjúság, este pedig a nagyközönség számára. A megyeri tábor 8000 cserkésze hirdette a cserkészet nagyráhatottságát, életrevaló, életformáló erejét s ezáltal is beszélő propaganda volt a cserkészet mellett. A cserkészcsapat ezúton is szívesen mond köszönetet Molnár Jánosnak, a mozi vezetőjének szíveségéért.

A Ref. Nőegylet f. hó 11-én este 8 órakor szép és nivós estélyt tartott a főiskola Mudránytermében a szegény gyermekek karácsonyfája s felruházása javára.

Az Akad. Tornaegylet 11,820.000 korona segélyben részesült különböző beruházásokra a közoktatásügyi minisztériumtól. A szükséges beruházások már meg is kezdődtek.

A Pataki Diákvilág Anekdota-kincse még karácsonyig megjelelik. Legátusaink már magukkal fogják vinni az ünnepekre. Ismételten hívjuk fel e kedves, a pataki diákok számára annyi élő emléket fentartó könyvre minden volt pataki diák figyelmét.

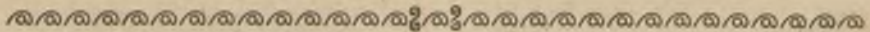
A Magyar Diákkülgügyi Bizottság az 1926—27. évben is tanul-

mányi kirándulást rendez Európa, Kisázsia és Egyptom nevezetesebb helyeire Érdeklődni lehet a Magyar Diákkülgügyi Bizottságnál, Budapest VIII. Szentkirályi-u. 10. I. 7. és a Magyar Diákkülgügyi Bizottság Utazási Osztályánál VII. Baross tér 15.

Előfizetésüket beküldték: Kovács László Makkoshotyka, Thuránszky László Bp. 100—100.000 K; Vincze Károly Carteret 71260 K; Szabó István Hernádszent-andrás, Balsay Bertalan Olaszliszka, dr. Terhes Tivadar Bp., Técsy Lajos Veszprém, Szilágyi Mucika Belsőbölcs, dr. Szűcs Lajos Bp., Jámbor Annus Balsa 50—50 000 K; Benke József Heőpapi 30.000 K; Szabó Sándor N. halász, Nagy János Belsőbölcs, Zitás István Szentpéterszeg, Kántor Géza Bp. 25—25.000 K; Farkas Mancsi Tibolddaróc 20.000 K. **Sárospatakról:** Dr. Rác Lajos 60.000 K; Bodrogközi Vasút Igazgatóság, dr. Benyovszky László, Benkő Béla, dr. Bálint Zoltán, Blénessy János, Csontos József, Csajka Bözsike, ifj Csajka Endre, Csicseri József, Dávid Zoltán, Dobozy István, Gruska Lajos, dr. Gulyás József, dr. Gagy Dezső, Hitelbank R. T., Halász Dénes, Jakab András, dr. Kondor Miksa, Kacziány Gyula, dr. Kantha Sándor, Kovács Bözsike, vitéz Kiss Pál. Marton János, Maller Irénke, Mészáros Lajos, Mészáros Bálint, Nagy Béla, Novák Sándor, Neumann

Mór, Némedi Gyula, Princz Dávid, Pásztor Mária Padrah Sándor, Priscsák Adolfné, dr. Pauliczky István, Radácsi György, Sárospataki Takarékp., id. Szepessy István, dr. Szabó Sándor, Sviatkó János, Szilágyi Benő, Sebeők József, dr. Trócsányi József, Tatár Miklós, Vitek Ferenc, Várszély Béla, Zelles Lajos, Zombory Manyika 50—50.000 K; dr. Kun Zoltán, dr. Kiss Sándor, Kerekes Dezső, Makláry Papp

Miklós 30—30.000 K; Hazay Béla, Bukoveczky Nándor, özv. dr. Batta Istvánné, Cziráky Károly, Deák Geyza, Fischer Fülöp, Hodossy Béla, Harsányi István, Hallgató Sándor, Dr. Jakob Károly, özv. Jármay Lászlóné, Nagy Sándor Béla, Riesdorfer József, Szűcs István, Salacz Lajos, Szathmáry Ferenc, dr. Szabó Gyula, özv. Tárczy Sándorné, Tatár Lajos, Urbán Barnabás, Szalay Róbert 25—25000 K.

Szerkesztői üzenetek.

Kéziratok a szerkesztőség címére küldendők. Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.

K Glasgow, Sz. I. Dayton, J. G. Genf, E. Z. Zürich. Mindnyájatoknak boldog karácsonyi ünnepeket s újévet kívánnak a pataki diákok.

B. Gy. Miskolc. Bátorító szavaiért szives köszönet. A számokat eddig is küldtük; hol kallódhattak el, nem tudjuk; kérésére újjólág megküldtük.

E. L. Glasgow. Cikkedet köszönjük. Ismeretlenül is szivesen üdvözlünk. Ifj. Testnevelés. Bp. A cserepéldányt elküldtük. Lapjukat várjuk.

„Féljétek és dicsőítsétek az Istent!”

Jel. 14., 7.

Kiadja: a főiskolai Ifjusági Egylet.

Kiadóhivatali főnök: Főző László IV. é. hh.

40 év óta áll fenn
id. Szepessy István
sütődéje.

Sárospatak legrégeb, legked-
veltebb péküzlete.

Minden nap friss
péksütemények,
fehér és barna kenyerek.

Csicsery József
cserépkályhauzeme
Sárospatak

mely Zemplénumegyében
a legrégeb és legnagyobb.
Alapított 1902-ben

Készít a sárospataki legfinomabb tűz-
álló kaollnból a legujabb modern stl-
ben és kivitelben mindenféle színben
és nagyságban cserépkályhákat, kan-
dallókat és takarektűzhelyeket. - To-
vábbá ócska kályhajavitások, átra-
kások vidéken is gyorsan és pon-
tosan eszközöztetnek.

Kályháimért 10 évi jótállást vállalok
Olcsó árak! Előzékeny kiszolgálás!

A m. kir. Koronaörség szállítója!

Cím:

Csicsery József, kályhás
Sárospatak

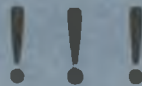
Kitüntetve Budapesten 1920-ban.

Koncz Ferenc

angol és francia cipész

Sárospatak,

Kossuth Lajos-ucca) 29 ik szám.
(Ref. templomközzel szemben.)

Megrendelésre készít elsőrendű
férfi és női cipöket, csizmákat,
varrott és szegezett talppal a leg-
egyszerűbbtől a legfinomabb ki-
vítelig, melyekből állandó raktára
is van. csaki- elsőrendű anyagból,
szolid árak mellett. Javitások gyor-
san és gondosan eszközöztetnek.

Ifj. Szepessy István

CUKRÁSZDÁJA

SÁROSPATAK,
(a ref. főiskola mellett).

Vállal: lakodalmi-, alkalmi
torta és egyéb cukrász-
süteményeket.

Vidéki rendelések posta út-
ján rendelve is a legpon-
tosabban eszközöztetnek.

●
Rádió állomás.

●
Vidékiek találkozóhelye!

Karácsonyi és újévi ajándéktárgyak nagy választékban!

Joggal mondja az angol:
„Time Is Money“
(Az idő pénz.)

FONTOS Önnek, hogy
tudja a pontos
időt?

Keressen fel még ma és **kérje az „én” órámat**
3 hónapi próbaidőre. Meg fog győződni arról, hogy lehet olcsón és mégis
megbízhatóan pontos órája.

Órák, mindennemű ékszerek, dísztárgyak, **valódi**
ezüsti evőkészletek **kedvező részlet-**
fizetési feltételek mellett kaphatók

Spitz Pál

órák és ékszerész, Sárospatak.

„sztékoí készséggel küldök!!
Varrógépek és kerékpárok gyári raktára!

Fodrász-

és borbélymunkák *legpontosabban eszközöletnek*

Dobozy István

a diákság felkarolt borbély és fodrász-
mesterének modern műtermében.

Sárospatak,
a Patikaközszel szemben.

Czeisler Izidor divatáruháza Sárospatak

Állandó raktár: férfi-, női- és gyermek-
harisnyák, zoknik, sapka, kalap, ernyők,
katonai cikkek, csipkék, rövid-, és kö-
töttárak, illatszer, pipere, férfi- és női
fehérműk.

Neumann Mór

Állandó raktár:

férfi-, női- és gyermekharisnyák,
zoknik, sapka, kalap, ernyők,
csipkék, rövid- és kötöttárak,

illatszer, pipere,
férfi és női fehérműk.